

könyvtárakat. A tanfolyamok eredményességét bizonyítják azok a dolgozatok és munkatervek, amelyeket a népkönyvtárosok a tanfolyam végén készítettek s amelyek arról szólnak, hogy az iskolán tanultak alapján hogyan javítják meg községükben, vagy üzemükben a könyvtármunkát.

Meg kell még emlékeznünk arról, hogy a tanfolyamok közösségi szelleme mindenütt jó volt. Ahol meg nem felelők kerültek be, a tanfolyamvezetők időben gondoskodtak eltávolításukról. A tanfolyamon résztvevők hangulata, munkakedve is jó volt, úgy hogy a résztvevők legnagyobb része sajnálta ott hagyni a tanfolyamot, szívesen maradtak volna még egy hétig. A tanfolyam fő célja az volt, hogy pártos, harcos könyvtárosokat neveljenek. Ha a körzeti könyvtárosaink ezt a megkezdett nevelőmunkát nem hagyják abba, hanem a népkönyvtáros értekezleteken és látogatásaik során kitartóan folytatják, az eredmény nem marad el.

A könyvtáros tanfolyamokat pedig folytatni kell. Szívós munkával el kell érni, hogy minden népkönyvtáros végezze el legalább a hatnapos tanfolyamot.

Révai elvtárs a könyvtári munkát, ezt a csendes, szívós, alapos munkát a kultúr-munka egyik legfontosabb ágának mondotta. Érezzék át a könyvtári munka fontosságát és a tanfolyam felelősségét azok a népkönyvtárosaink is, akik eddig nem végeztek el a tanfolyamot és jöjjenek el kivétel nélkül a jövőben megrendezendő tanfolyamokra. Jó munkájukra szükség van.

A kultúrára szomjazók százezrei nem tálták meg a könyvtárhoz vezető utat, a jó könyvtárosok munkája nyomán teszik meg az első lépést, ami életüket szebbé, gazdagabbá teszi, munkájukat megkönnyíti és a szocializmus építését meggyorsítja.

Sallai István

A zalamegyei könyvtárak munkájáról

1951 október havában 3 brigád megvizsgálta Komárom, Szolnok és Zala megye könyvtári munkáját. Mindhárom megyében jelentős eredményeket értek el könyvtáraink az elmúlt évhez viszonyítva. Mind könyvtárszervezés, mind az olvasótábor terén komoly fejlődés tapasztalható. A fejlődés azonban inkább mennyiségi, mint minőségi. Az 1952. évben legfőbb feladatunk munkánk minőségi megjavítása kell, hogy legyen. Az alábbi cikk a zalamegyei brigád jelentését ismerteti.

A Zala megyébe kiküldött hattagú brigád a felülvizsgálás során legfőbb szempontként annak kutatását tartotta szem előtt, hogy mennyiben segítették a könyvtárak a soronlévő gazdasági és politikai feladatok megvalósítását és hogyan járultak hozzá ahhoz, hogy a szocialista világnézet, Marx—Engels—Lenin—Sztálin igazságai diadalmaskodjanak az emberek „agyában, szívében és gondolkodásában”. A vizsgálat természetesen kiterjedt arra is, hogy könyvtáraink eredményes munkájához megteremtették-e a szükséges anyagi és technikai feltételeket.

A brigád tagjai 33 községben 41 könyvtárat vizagáltak meg. Ebből:

Üzemi könyvtár	3
All. gazd.	5
Gépállomás	6
Városi	1
TSZCS	2
Falusi népkönyvtár	24

Összesen: 41

Könyvtárszervezés

155 államilag szervezett községi könyvtár van Zalában. Ezenkívül több üzemi és tömegszervezeti könyvtár. A felülvizsgálás inkább az államilag szervezett könyvtárakra terjedt ki. A zalamegyei községek 59%-ában van már könyvtár. Ezeknek irányításával, könyvellátásával és instruálásával 2 körzeti könyvtár foglalkozik Zalaegerszegen és Nagykanizsán. Elsősorban ezek a községek kaptak könyvtárat, ahol gépállomás, áll. gazdaság, termelészövetkezet volt, vagy ahol a beszolgáltatást túlteljesítették. De különös tekintettel voltak azokra a községekre is, ahol a kulák, vagy a klerikális befolyás nagy volt. A szervezést általában felvilágosító munka előzte meg. A helyi tanácsok közül csak néhány értette meg idejében a könyvtárak fontos szerepét. Elsősorban Nova, Zalakarós. Eszteregnye tanácsait kell megemlítenünk, ahol nemcsak arról gondoskodtak, hogy a könyvtár megfelelő elhelyezést kapjon, hanem arról is, hogy az olvasószoba használható legyen. A megvizsgált 33 község közül 11-ben a tanács és a helyi pártszervezet is, teljesen érdektelenül viselkedett a könyvtárral szemben. Pacsa, Szentlisló, Gelse, Palin községek tanácsaira különösen vonatkozik ez.

A könyvtárak elhelyezésére vonatkozó adatokat csak 33 könyvtárból hozták a felülvizsgálók. Közülük:

Kultúrotthonban van elhelyezve..	16
Iskolában	5
TSZCS-irodában	3
Gépállomás irodáján	2
All. gazdaság irodájában	3
Moziban	1
Tanácsházban	1
DISZ-helyiségben	1
Magánlakásban	1
Összesen: 33	

Örvendetes, hogy a könyvtárak már közel 50%-ban kultúrotthonban vannak elhelyezve. 5 esettől eltekintve, csak a kultúrotthonokban lévő könyvtárak elhelyezése mondható viszonylag megfelelőnek. A rendszeres könyvtári tevékenység feltételei is csak ezekben a könyvtárakban vannak biztosítva.

Az elhelyezés elégtelen volta részint a tanácsok nemtörődőmségéből, részint a könyvtárszervezés gyors üteméből származik. Havonta átlag 12 könyvtárat szerveztek a körzeti könyvtárosok. A hibát súlyosbítja, hogy egy-egy alkalommal (tanácsválasztás, Alkotmány-ünnep) 15—17 könyvtárat is szerveztek. Ilyen esetekben az előkészítés sem lehetett kielégítő. A könyvtárak jó elhelyezése fontos előfeltétele annak, hogy tevékenységükkel betölthessék politikai és nevelő feladataikat. Ezért a helyi tanácsok tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a könyvtárakat méltóképpen helyezték el, juttassák ezzel is kifejezésre azt, hogy a községben érdeklődnek a könyvek iránt, mely hatalmas fegyver a dolgozók kezében.

A könyvvállományról

33 könyvtárban a felülvizsgálók összesen 11 392 könyvet találtak. Egy könyvtár köteteinek átlagszáma tehát 345. A könyvtárakban 21% az olyan könyv, amely nem a körzeti könyvtáron keresztül került a községi könyvtárba, hanem vagy helyi beszerzésből, vagy könyvtáregyesítés eredményeképpen egy-egy régi könyvtár maradványaiából. Pl. Zalaszentlőrincen műsoros estek bevételéből 108 kötet könyvet vásároltak. A könyvanyag összetétele a következő:

szépirodalmi mű	61%
ebből: magyar szépirod.	24%
szovj. szépirod.	25%
egyéb szépirodalom	12%
ismeretterjesztő művek	39%
ebből: ideológia és pol.	14,5%
szakkönyv	5,0%
egyéb	19,5%

A szépirodalmi és az ismeretterjesztő anyag megoszlása tehát megfelelő. A 61%-ot kitevő szépirodalomból azonban csak 7% a magyar klasszikus mű, holott az olvasók igen komolyan érdeklődnek klasszikusaink iránt. Sajnálatosan kevés a mezőgazdasági szakkönyv. Hiba az is, hogy a könyvanyag nem egyenletesen oszlik el. Vannak könyvtárak, ahol a legfontosabb könyvek nem találhatók meg. Bagola-sáncon pl. nincs egyetlen Arany-, Ady- és Gorkij-kötet sem. Túrján egyetlen Solohov-, Petőfi-, Ady-, Móricz-könyvet sem találtak.

Ma a könyv legfontosabb feladata, hogy segítse az olvasók politikai fejlődését és a kultúrforradalom kiszélesítését. Ebből a szempontból pozitívumként könyvelhető el, hogy népkönyvtárainkban a legfontosabb politikai és ideológiai művek megvannak, azonban nem mindig elegendő példányszámban és nem mindig azok, amelyekre abban a községben legnagyobb szükség lenne. Zala megye legnagyobb része a határsávban fekszik. A Titó-fasizmust leplező könyvekből az egész megye területén mégis csak 520 kötet van. Igen komoly hiányosság mutatkozik az ifjúsági könyvekben. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy az olvasók 59%-a fiatal. Az ifjúsági könyvek számának növekedése az olvasók számának az emelkedését vonná maga után.

Az olvasók

Az olvasók száma állandóan növekszik. A növekedést inkább új könyvtárak szervezésével, mint a régebbi könyvtárak jó munkájával érték el. A megvizsgált 33 könyvtárban összesen 3816 beiratkozott olvasó van. Ebből a nagykanizsai városi könyvtár olvasóinak száma 1255. A városi könyvtár olvasóit leszámítva, egy-egy községi könyvtár olvasóinak átlagszáma 52. Ezzel távolról sem lehetünk megelégedve. Különösen ha tekintetbe vesszük, hogy a beiratkozott tagok közül az év bizonyos hónapjaiban sokan nem olvasnak. A nyári hónapokban pl. a beiratkozott tagoknak 70%-a olvasott legalább egy könyvet. Az olvasók számának csökkenése a mezőgazdasági munkákkal és a fejletlen könyvtári propagandával magyarázhatók. A felülvizsgált községek lakosságának 5%-a olvasója a könyvtárnak. Nagykanizsán a lakosság 4%-a olvas a városi könyvtárból. Amíg el nem értük azt, hogy 100 lakos közül legalább 10—12 olvasója legyen a könyvtárnak, addig őszintén meg kell mondanunk, hogy könyvtárosaink távolról sem használják ki mindazokat a propaganda módszereket és formákat, amelyekkel az olvasók számát jelentősen megnövelhetnék.

A könyvtár jó munkáját nem a kötetek mennyisége szerint ítéljük meg, hanem az olvasók és a kölcsönzött kötetek száma szerint. Az olvasók számának emelésénél döntő, hogy hány aktívja van a könyvtárnak. A felülvizsgálás 33 könyvtárból csak 14 helyen talált, összesen 48 aktívát. Ezeknek legnagyobb része azonban tanuló volt. Az olvasók szociális megoszlása a következő:

munkás	20%
dolgozó paraszt....	70%
értemiségi	4%
egyéb	6%

A tanulók szociális származását apjuk társadalmi helyzete szerint állapították meg. Az olvasók 41%-a felnőtt, 59%-a pedig ifjú. Feltűnően magas a tanulók száma, ennek oka az, hogy az iskolai könyvtárakban, amelyekben legjobb esetben 2025 könyv van, a tanulók érdeklődését minimálisan sem tudják kielégíteni s ezért olvasmányért a községi könyvtárba mennek. Az olvasók között általában kevés a nő. Az olvasók számáról azonban nem ad tiszta képet a statisztika. Általánosan tudott dolog, hogy a könyvtárból kölcsönzött könyveket nemcsak az olvassa el, aki kiviszi, hanem a családtagok is. A gyermekek által kölcsönzött könyvet az apa, anya, és a felnőtt testvér is elolvassa, sőt előfordul gyakran az is, hogy a gyermek nem maga, hanem a szülei számára kölcsönöz, vagy hogy a könyvet a családban hangosan olvassák el. Virág Józsefné pustánszegi 10 gyermekek téglásasszony, aki 1/2 év alatt 19 könyvet olvasott a községi könyvtárból, családja körében a kivett könyvek egyrészt felolvasta. Az ellenséges elemek kiszorultak a falusi könyvtárak olvasói közül.

Mit olvasnak

Megyeszerte a legolvasottabb könyv Mikszáth: Különös házassága. A könyvnek elsősorban a film csinált megfelelő propagandát, de az író neve és a könyvtárak tervszerű propagandája is hozzájárult ahhoz, hogy ez a könyv mindenütt ismertté legyen.

Mikszáth kitűnő könyvét könyvtáraink helyesen használták fel a klerikális reakció elleni harcban. A Különös házasság után olvasottság tekintetében rögtön Fagyajev: Ifjú gárdája, majd Gorkij: Anyaja, Szabó Pál: Talpalatnyi földje, Beck: Volokalamszki országotia és Solohov: Új parázdát szánt az eke c. könyve következnek. Az ideológiai művek közül Sztálin rövid életrajza és a Rákosi-per a leggyakrabban olvasott könyvek. A legnagyobb érdeklődés a szépirodalmi művek iránt van. Az ideológiai és a szakmai könyvek még mindig nincsenek eléggé kihasználva. Az ifjúsági könyvek állandóan kézben vannak.

Könyvpropagandánk

Könyv- és könyvtárpropaganda még fejletlen Zala megyében. A könyvtárpropaganda kezdetlegességére jellemző, hogy a 33 könyvtár közül csupán 3-ban jelezte felírás, hogy ott könyvtár van, de hogy mikor van könyvkölcsönzési óra, ezt csak két könyvtár jelölte meg. Ennek ellenére a könyvtárakról általában tud a község lakossága. A megvizsgált községekben a járókelőket megkérdezték a birgátagok és kevés kivételtől eltekintve, tudták, hogy hol van a könyvtár. A leggyakrabban használt propaganda módszer a *könyvkiállítás*. A kiállításokat azonban bürokratikusán szervezik. A körzeti könyvtárosok levélben hívják fel a népkönyvtárosokat a kiállítás megrendezésére. Igen szegényes a kiállított könyvanyag. A kiállításokat csak legújabbban kezdik kapcsolni más kulturális esemény-

hez, pl. a SZFTE rendezvényeihez. Örvendetes az, hogy több községben mezőgazdasági szakkönyvekből is rendeztek könyvkiállítást. Könyvismertetést havonta átlag 5-öt rendeznek a megyében. Ezek általában jól sikerülnek. Súlyos hiba azonban, hogy az ismertetett könyvből több esetben egy sem volt meg a könyvtárban. Olyan eset is előfordult, hogy a könyvismertetést kiállítással kötötték egybe, de az ismertetett könyv nem szerepelt a kiállításon. A falvakban a könyvismertetéseket kultúrműsorral kapcsolják össze s ezért látogatottságuk viszonylag jó. Egyéni agitációt csak Nova községben talált a felülvizsgálás. Itt a kultúrrotthlon vezetősége és az iskola tanulói házi agitációval emelték a könyvtártagok számát. Harangozó István 46 éves dolgozó paraszt az általa már elolvasott könyvek propagálásával, 5 új olvasót hozott a könyvtárba. Könyvtári plakáttal és a hangos híradónak könyvtári propagandára felhasználásával csak elvéltve találkoztak a brigádtagok. A Könyvbarát minden könyvtárnak jár. Hatása még nem volt lemérhető.

Könyvtári technika

Igazi könyvtári munka el sem képzelhető jó adminisztráció nélkül. A könyvállományról, az olvasókról, a kikölcsönzött könyvekről a jó könyvtáros nyilvántartást vezet. Zala megyében a könyvtártechnika jelentőségét még nem eléggé értékelik könyvtárosaink. Vannak e tekintetben jól megszervezett könyvtárak is, mint pacsai, letenyei, zalalövői és kallósi könyvtárak, de ezek mellett a könyvtárak többségében a technika elmaradottsága komoly bajokat eredményez. Pókaszeptken pl. lehetetlen a könyvek között eligazodni, mert sem a katalógus nincs rendben, sem a könyvek nincsenek elrendezve a polcokon. Könyvtár helyett inkább könyvhalmazzal áll szemben az ember. Szentliszlón hiányzik a szekrényből a könyvállomány fele, de nyilvántartás híján lehetetlen megállapítani, hogy a könyvek hol vannak. A bajok oka az, hogy a könyvtárosok nem ismerik a bevezetett könyvtári technikát, de hiba az is, hogy a könyvtárak nincsenek kellőképpen ellátva megfelelő kartonnal és nyilvántartási lapokkal. Az olvasókról csak 11 helyen vezetnek 33 közül rendes nyilvántartást. A kikölcsönzött könyveket azonban egy kivétellel mindenütt nyilvántartják. A Népkönyvtári Központ által előírt módon 33 könyvtár közül csak 16 helyen vezetik a nyilvántartást. A többi helyen a kölcsönzőlapokat rendszertelenül kezelik, vagy füzetben tartják nyilván. A megvizsgált könyvtárak 22%-ában füzetbe vezetik be a kölcsönző nevéét és a könyv címét. A többi könyvtárban a Népkönyvtári Központ által rendszeresített kartonokat használják. Havi jelentést a könyvtárak 65%-ából kap a körzeti könyvtár

A könyvtárosok

Könyvtárosaink feladatukat általában társadalmi munkában végzik. Ez alól a nagykanizsai és zalaegerszegi városi könyvtár kivétel. Könyvtárosaink szakmai és politikai képzetlensége egyik fő oka a könyvtármunka gyengeségének. Szakmai oktatásban a megvizsgált könyvtárosok közül csak egy részesült, az is a legalacsonyabb szakmai képzésben (6-napos tanfolyamot végzett).

Az általános iskola 6 osztályát 15 könyvtáros végezte el	39%
4 középiskolát, vagy az ált. isk. 8 osztályát	58%
4 középiskolánál magasabb 1 könyvtáros	3%
s 3 helyen nem volt könyvtáros.	

A könyvtárosok 41%-a munkás, 47%-a paraszt és 5%-egyéb. Három könyvtárban (7%) nem volt könyvtáros. A könyvtárosok igen gyakran váltakoznak. Nagylengyelben pl. két hónap alatt háromszor változott a könyvtáros. A zalamegyei könyvtárak munkáját lényegesen megjavítják majd azok a könyvtárosok, akik decemberben a 6 napos tanfolyamokat elvégezték.

Az üzemi, állami gazdasági és gépállomási könyvtárak

Három üzemi könyvtár munkáját vizsgálta meg a kiküldött bizottság. A három üzemben 1791 könyv volt, ennek 73%-a szépirodalom. Szakmai könyv mindössze 80 kötet van. Egy dolgozóra 2 könyv jut az üzemekben. A dolgozók 6%-a rendszeresen olvas a könyvtárakból. Könyvtári adminisztráció csak a bázakerettyei üzemi könyvtárban van. A könyvtáros 20 aktívával dolgozik. Az üzemi bizottság és a Pártszervezet is felismerte a könyvtár jelentőségét. A könyvtári könyv nyomán Szép Lajos fűrómester újított. Hári Sándor 51 éves munkást pedig a könyvek segítették abban, hogy sztahanovista legyen. A másik 2 üzemi könyvtárban, a zalaegerszegi téglagyárban és Magasépítési Vállalatnál könyvtár-munka a vizsgálat időszakában úgyszólván nem volt. Könyvkölcsönzés alig volt. A meglévő kevés könyv sincs kellőképpen kihasználva. A jól működő bázakerettyei könyvtár munkáját a Könyvbarát decemberi számában ismertettük. Őt áll. gazdaság könyvtárát nézték meg a brigád-tagok. A megvizsgált áll. gazdaságokban egy dolgozóra két könyv jut. A könyvek elhelyezése megfelelő. 5 könyvtár közül kettő nem működött a nyár folyamán, de a többi három könyvtár forgalma is minimálisra csökkent. Az 5 könyvtárban az átlagos havi könyvforgalom 130 kötet. Inkább szakkönyveket olvasnak. Az áll. gazdaságok könyvtáraiban 64% az ismeretterjesztő rész, ebből 40% szakkönyv. Az arány a könyvtár speciális feladatait tekintve, elfogadható. Viszonylag kevés az ideológiai mű. Ezek közül azonban a dolgozók a legfontosabb műveket megvásárolták. Az áll. gazdaságokban szakkörök működnek. Az andráshidai gazdaságban a szakköröket a könyvtár ellátja könyvekkel. Itt a szakkörök tagjai közül kerültek ki a minőségi munkában élenjáró dolgozók. Főleg állattenyésztési szakkönyveket olvasnak. A brigádvezetők az üzem-egységekbe is kiviszik a könyvet és azokból ott csoportos felolvasást tartanak. Az áll. gazdaságok könyvtáraiban könyvtár-technika nincs. A kikölcsönzött könyveket füzetben tartják nyilván. Könyvtári plakáttal, kiállítással az áll. gazdaságokban nem találkozunk.

A gépállomások könyvtáraiban elég könyv van. Az olvasók száma azonban kicsi. A nyári hónapokban úgyszólván nincs is olvasó. Az őszi-téli hónapokban a gépállomások dolgozóinak 9,4%-a olvas a könyvtárból. A könyvek nagy része nincs kihasználva. Könyvtár-kezelés formailag csak ott van, ahol a könyvtárat a körzeti könyvtár létesítette. Könyvpropaganda nincs. A gépállomások vezetői a nagy munkára hivatkoztak. *Legjobban működik a pölöskei gépállomás könyvtára, ahol 42 olvasó van. Itt Odonis László brigádvezető egy év alatt 40 könyvet olvasott el, olvasmányai hatása alatt igen szépen fejlődött — 1951 szeptemberében szakértelességi tanfolyamra vették fel.*

A megyei könyvtármunka összefoglaló értékelése

A zalamegyei könyvtárak munkáját vizsgálva, megállapítható, hogy a hibák és hiányosságok ellenére a könyvtárak aktív tényezői a kultúrforradalomnak. Segítik meggyorsítani a szocializmus építését falun és városban egyaránt. A megvizsgált üzemi, áll. gazdasági, gépállomási és tszcs. könyvtárakban több olyan olvasóval találkoztak a brigád tagjai, akik egy-egy könyvtári könyv elolvasása nyomán újítottak, fokozták a munka

termelékenységet és az üzem tervének teljesítését elősegítették. Bázakerettyén pl. Szép Lajos 43 éves fűrómester Krilovnak: Az olajüzemekről szóló szakkönyvének hatására újított. Fityeházán Viljamsz: A földművelés alapjai című szakkönyvének tanulmányozása alapján végezték mezőgazdasági munkájukat, András hidán a szakkönyvek segítségével megjavult a dolgozók szakmai képzettsége, Gyotár László a szentliszlói gépállomás egyik legjobb dolgozója, aki 147%-ot teljesít, egyúttal a könyvtár egyik legjobb olvasója is. Igen nagy jelentősége van annak, hogy a háztartásban dolgozó nőket is segítette a könyvtár a termelőmunkába való bekapcsolódásban. Olvasmányaik hatása alatt sok paraszt fiatal ment ipari pályára. Nem véletlen az, hogy a könyvtárak legjobb olvasói a termelésben is megállják a helyüket. Hiba lenne ezeknek az eredményeknek a jelentőségét túlozni. A magasabbfokú könyvtári tevékenység ilyen eredményeivel nem találkozunk tömegesen. Az eredmények nemcsak a könyvtár munkájának alapján születtek. A könyvtár csak *egyik szerény* segítője, egyik eszköze volt a munkaszervezés megjavításának, a termelékenység fokozásának, vagy annak, hogy a nők bekapcsolódjanak a termelő munkába. Ezek a jelenségek csak a lehetőségeit és a távlatait mutatják meg a könyvtári munkának. A megye területén azonban igazi könyvtármozgalom még nem tudott kibontakozni. Jó könyvtármunka Zala megyében inkább *ígéret*, mint valóság. A nehézségek főleg azon a területen mutatkoznak, amely a legtöbb politikai felkészültséget, szervezési gyakorlatot és éberséget igényel. Ez a terület pedig a békeharcnak az a szakasza, amelyen a Tito-fasizmus, a kulák és a klerikális reakció elleni harc folyik.

A megye — földrajzi helyzeténél, az egyénileg gazdálkodó parasztság nagy tömegeinél, és klerikális reakciónak régebben kiépített erős állásainál fogva igen nehéz terepe ennek a harcnak. A harc sikeres megvívása érdekében a könyvtárak még keveset tettek. Könyvtári vonalon a Tito-fasizmus meggyűlöltetése érdekében politikai agitáció alig folyik. Mindössze 6 helyen tartottak könyvismertetést az elmúlt fél év során 250 hallgató előtt. A tömegszervezetek, de különösen a honvédség, az imperialistaellenes propaganda-előadásokból lényegileg többet szervez.

A felülvizsgált községekben a klerikális reakció elleni harc különösen eltompult a könyvtári munkában. Megmutatkozott ez abban, hogy a természettudományos könyveknek kicsiny volt a propagandája. Az ideológiai, politikai művek iránti érdektelenség is a klerikális reakció komoly tömegekre kiható erejét bizonyítja. Az a tény, hogy a felülvizsgált 33 község könyvtárosa közül 26 nemmel felelt arra a kérdésre, hogy a klerikális reakciónak vannak-e ellenséges megnyilatkozásai, azt bizonyítja, hogy nincs meg a kötelező éberség könyvtárosaink részéről. A kultúriorradalom kiszélesedését jelzi az, hogy olyan emberekhez is eljutott a könyv, akik azelőtt soha nem olvastak. A könyv megszűnt a kiváltságosok monopóliuma lenni és a dolgozók ma már nemcsak kölcsönöznek könyveket, hanem vásárolnak is. A könyvnapok alkalmával több mint 100 000,— Ft értékű könyvet vásároltak Zala megyében.

Hogy a könyv kikhez került és milyen mértékben terjed, arra vonatkozóan jellemző eset a következő:

Zalaszentlőrincen a kanászgyerek rajongva beszél a könyvtárból kivett könyv szépségeiről. Bázakerettyén Hári Sándor 51 éves munkás, aki 48 éves korában olvasott először könyvet, most rendszeres olvasója a könyvtárnak. Két év alatt 800,— Ft értékű könyvet vásárolt. Vörös Lajos kustánszegi parasztleány még a szekéren is olvassa néha a könyvet, egy év alatt 26 könyvet olvasott el. Nagykapornakon az egyik paraszttasszony, akivel a szövetkezeti bolt előtt találkoztak, büszkélkedve beszélt, hogy egy év alatt 10 könyvet vásárolt részére hadnagy fia, és igen szépen emlékezett meg a Volokalamszki országút című regényről. Általánosan jellemző a zalamegyei könyvtári munkára, hogy az beleilleszkedett az általános népművelési munkába. Az a tény, hogy az olvasók száma állandó emelkedést mutat, azt bizonyítja, hogy a jó könyvtári munkának az alapjait már megvetették. A minőségi munka kibontakozásához elsősorban a könyvtárosok szakmai és politikai színvonalának megjavításán, a körzeti könyvtárak rendszeresebb munkáján és a tanácsok kulturális kérdések iránti érdeklődésének elmélyítésén keresztül vezet az út. A tanácsoknak fel kell ismerniök, hogy a könyvtárak segítségével több öntudatos dolgozót kapnak, akik a munka termelékenységének növelésén keresztül meggyorsítják hazánkban a szocializmus építését.